

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư:, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

Dòng nh ai t ng bi t đ n Đà N ng là bi t đ n Ngũ Hành Sơn.

Nó n i ti ng đ n đ nhi u ng i mu n xem nó nh là bi u t ng c a vùng đ t này. Không gian huy n o, th m ng, chùa chi n và hang đ ng, cây c và ti ng chuông chùa, sóng v và nh ng đ ng đ c nghìn trùng... cách không xa trung tâm thành ph , Ngũ Hành Sơn t lâu đã th t s là m t cõi thiên thai dành cho du khách.

G n 200 năm tr c, vua Minh M ng đã t ng đ n đây. Ông đã t mình đ t tên cho núi, cho các hang đ ng, chùa chi n. Không ai bi t nh ng cái tên nh Ngũ Hành Sơn, Huy n Không, Hóa Nghiêm, Lăng H , Tàng Chân, Vân Nguy t, Thiên Long... đã làm nhà vua ph i suy nghĩ m t h t bi t bao nhiêu th i gian. Nh ng có m t đ u ch c ch n r ng, gi a nh ng lo toan qu c k dân sinh, trong tâm h n c a con ng i này, c nh trí Ngũ Hành Sơn đã chi m m t ph n quan tr ng nh m t n i t hào v m t mi n đ t xinh đ p.

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m
Thứ Tư:, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

Chùa trên Ngũ Hành Sơn

Vào nh ng ngày hè, th hình dung ta cùng b n bè c t b c trên 108 b c đá d n lên ng n Th y Sơn, ng i n i V ng Giang dài nhìn con sông Tr ng Giang ch y xanh bi c trong hoàng hôn, ho c đ ng trên V ng H i dài dõi nhìn bãi cát c t d c theo con sóng. Bu i chi u ng i thành ph đ xô ra bi n, t ng t p ng dân nh n n i đ y thuy n thúng ra kh i, phía sau là nh ng con đ ng đ y lá m c d n v c các đ ng, bên trong nh ng ngôi chùa, mùi nhang tr m l ng l t a h ng... M t ngày Ngũ Hành Sơn nh th cho ta thêm yêu cu c s ng bi t bao.

Nhà s Thích Đ i Sán v i Ngũ Hành Sơn

Th k XVII, nhà s Trung Qu c Thích Đ i Sán nhân d p đ n Đàng Trong theo l i m i c a chúa Nguy n Phúc Chu đã ghé thăm Ngũ Hành Sơn. Theo ghi chép c a nhà s đ l i thì th i đó Ngũ Hành Sơn n m trong m t vùng đ t hoang vu, ít ng i qua l i. Nh ng phong c nh k v n i này t cách đây 300 năm đã th c s chinh ph c nhà s đ n m c ông ph i th t lên: 'M t phen du ngo n th c đã r a c tại m t trong b y lâu nay.' Đ u n Hòn Non N c (Ngũ Hành Sơn cũng đ c g i là Hòn Non N c) đ ng mãi trong ti m th c ông v i nh ng bài th di n t c m xúc có m t không hai này, nh 'Bài th v nh Tam Thai' :

*'S m vang gió thét ào ào
Đàn v n bên khe thót nh y cao
M t ng m b n kh i xanh thắm th m
Chân giày d m cát tr ng phau phau
C đ ng nghìn tr ng xuyên hang đá
Bích nh muôn tua r đ ng đào
Cát nóng gi a trướng ng i ngh m t
H i thu b ng đã l nh nao nao.'*

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư,, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

Nhà s đã đi thăm thú kh p ng n núi. Càng quan sát ông càng thích thú tr c non n c h u tình c a Ngũ Hành Sơn thu y. Đ c bi t là các hang đ ng Ngũ Hành Sơn đã làm mê m n Thích Đ i Sán v i khung c nh huy n d u, m m h o và ông đã không ng t l i khen ng i c nh s c tuy t tr n, kì o y qua các bài th , ghi chép mà ông đ l i cho h u th . Có th th y t xa x a, non n c Vi t Nam đã đ l i nh ng n t ng t t đ p cho khách đ n thăm. Thích Đ i Sán là nhà s , thú th ng ngo n c a ông cũng khác ng i tr n t c chúng ta nhi u l m. V y mà 300 năm tr c, Ngũ Hành Sơn đã chinh ph c đ c c m xúc c a ông thì đ n hôm nay chúng ta có quy n hi v ng vào t ng lai c a m t đ m du l ch n i ti ng c a m nh đ t Đà N ng xinh đ p.

□

Thăm Ngũ Hành Sơn

Ngũ Hành Sơn g m có 5 ng n: Thu Sơn và M c Sơn ở phía Đông, Th Sơn, Kim Sơn, Ho Sơn ở phía Tây, n m trên m t d i cát vàng chi u dài kho ng 2 km, r ng kho ng 800m thu c xã Hoà H i, huy n Hoà Vang, cách thành ph Đà N ng kho ng 7 km v phía Đông Nam.

Có nhi u truy n thuy t v s hình thành Ngũ Hành Sơn, trong đó có truy n k r ng: 'Ngày x a, n i đây là m t vùng bi n hoang vu, ch có m t ông già s ng đ n đ c trong m t túp l u tranh. M t hôm, tr i đang sáng b ng nhiên t i s m, giông bão n i lên, m t con giao long r t l n xu t hi n vùng v y trên bãi cát và m t qu tr ng kh ng l t t l n ra o d i b ng. Sau đó giao long quay ra bi n đi m t. Lát sau, m t con rùa vàng xu t hi n, t x ng là th n Kim Quy, đảo cát vùi qu tr ng xu ng và giao cho ông già nhi m v b o v gi t máu c a Long Quân. Qu tr ng càng ngày càng l n, nhô lên cao chi m c m t vùng đ t r ng l n. V tr ng ánh lên đ m u s c xanh, đ , tr ng, vàng, tím l p lánh nh m t hòn g ch kh ng l . M t hôm, ông lão v a ch p m t

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư,, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

thì nghe có tiếng l a cháy, ông c u c u móng rùa - v t mà th n Kim Quy đã giao i cho ông lúc ra đi và trong lòng tr ng xu t hi n m t cái hang r ng rãi, mát m . Ông đ t l ng xu ng ng thi p luôn và không bi t đang x y ra m t phép l : m t cô gái xinh x n b c ra t trong tr ng và n i ông n m là m t trong năm hòn đá c m th ch v a đ c hình thành t năm m nh v c a qu tr ng...!

Ngũ Hành Sơn không cao, ng n Thu Sơn cao nh t cũng ch 106m, s n núi d c đ ng cheo leo, cây c l th . Đá Ngũ Hành Sơn là lo i đá c m th ch có nhi u màu: sáng đ c, tr ng s a, h ng ph n, xám vân đ , nâu đen, xanh đ m..., không c ng l m và là ch t li u r t t t cho t c t ng và đ m ng tr ng trí.

Thu Sơn là ng n cao nh t trong Ngũ Hành Sơn. Thu Sơn n m trên d i đ t hình thu n, theo h ng Đông Tây, r ng ch ng 15 ha. Đ nh núi có 3 ng n n m 3 t ng, gi ng 3 ngôi sao Tam Thai đ uôi chòm Đ i Hùng tinh nên có tên là núi Tam Thai. Ng n cao nh t phía Tây B c g i là Th ng Thai, ng n phía Nam th p h n g i là Trung Thai và ng n phía Đông th p nh t g i là H Thai. Các chùa chi n và hang đ ng t p trung ch y u Thu Sơn. ng n Th ng Thai có V ng Giang Đài, tháp Ph Đ ng, chùa T Tâm, chùa Tam Tâm, chùa Tam Thai, Hành Cung, đ ng Ho Nghiêm, đ ng Huy n Không, đ ng Linh Nham và đ ng Lăng H . ng n Trung Thai có hai c ng đ ng Thiên Ph c Đ a, Văn Căn Nguy t và các đ ng Vân Thông, Thiên Long, hang Vân Nguy t. Ng n H Thai có V ng H i Đài, chùa Linh ng, đ ng Ngũ C c, Tàng Chân và phía d i núi là Gi ng Tiên và đ ng Âm Ph .

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư:, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

Chùa Quan Âm

Lên thăm chùa chi n và hang đ ng Thu Sơn, du khách có th đi b ng hai đ ng: đ ng tam c p phía tây nam đ n lên chùa Tam Thai có 156 b c ho c tam c p phía đông đ n đ n chùa Linh ng có 108 b c. Leo kho ng gi a đ ng tam c p phía tây, quý khách s g p c ng ngoài c a chùa Tam Thai, nh ng hãy khoan vào chùa ngay mà nên r trái, vòng h ng chùa T Tâm, chùa Tam Tâm và Ph Đ ng ra thăm V ng Giang Đ ài ch ch v phía ph i chùa Tam Thai. ở đây có m t t m bia b ng đá Trà Ki u r ng 1m, cao 2m đ ng trên m t n n đ r ng. Trên m t bia kh c 3 ch Hán l n: 'V ng Giang Đ ài' (Đ ài ng m sông) và m t dòng ch nh ghi ngày tháng năm đ ng bia: 'Minh M ng th p bát niên th t nguy t cát nh t' (Năm Minh M ng th 18, tháng 7, ngày t t). Đ ng ở đây có th nhìn th y bao quát c m t vùng đ ng ru ng mênh mông c a Đ ài N ng, Qu ng Nam và các con sông Tr ng Giang, C m L bao quanh.

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư:, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

Cng vào Huy n Không Đng

T sau chùa Tam Thai, du khách đi v phía Đông s g p c m hang đng Trung Thai. C m này có đng Thiên Ph c Đ a, hang Vân Nguy t và đng Vân Thông. Đng Vân Thông n m g n trong lòng núi, hình tròn nh đ đng ng ch ch lên phía ng n núi. Trong đng có m t t m bia c , kh c 3 ch ' Ngũ U n S n', gi a đng có m t t đng Ph t r t l n. Sau l ng t đng là đ đng đi lên đng, càng vào sâu càng h p và h đng lên đ nh núi, ph i bám vào các t đng đá m i bò lên đ đc, cu i đng là mi ng thông ra ngoài to b ng cái nong (đ đng kính kho ng h n 1m). Ánh sáng t đ nh d i vào trong đng t o ánh hào quang r c r . Đng trên đ nh đng có th bao quát c m t vùng đng ru ng, sông bi n, xóm làng.

C m chùa chi n hang đng H Thai g m có V ng H i Đài, chùa Linh ng, đng Tàng Chân, đng Ngũ C c, đng Âm Ph , Gi ng Tiên. V ng H i Đài là đ m cao bên ph i chùa Linh ng. Đng ở đây du khách có th phóng t m m t ra m t vùng tr i bi n bao la v i các ho t đng nh n

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư:, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

nh p c a ghe thuy n trên bi n. ở đây cũng có m t t m bia m t t m bia b ng đá Trà Ki u, kích th c nh V ng Giang Đài, d ng vào năm Minh M ng th 18 (1837).

Chùa Linh ng ng n H Thai cũng là ngôi chùa có giá tr l ch s cao, đ c xem là qu c t và di tích Ph t Giáo. T tam quan chùa Linh ng có đ ng đi xu ng núi, r ph i s g p đ ng Âm Ph . Đ ng cao, r ng, hình tròn sâu th m. Đ ng hang quay v phía Tây, vách l m ch m đá, m t t, mát l nh. Xu ng kho ng 30m ta s g p m t h m cao, ánh sáng v n l t qua khe đá d i vào. L n qua nh ng c t đá l n ta s g p m t hang h p, lách qua ngách h m còn có m t vòm cao, m t gi ng sâu thông xu ng lòng đ t.

N u còn th i gian, m i du khách tham quan ti p ng n Kim Sơn và Ho Sơn n m phía Đông Nam, thăm chùa Thái Sơn, chùa Quan Âm, đ ng Quan Âm, đi thuy n trên dòng C Cò, ng m bóng núi, bóng chùa in trên m t n c ph ng l ng. Kim Sơn n m bên b sông C Cò, t i đây x a có B n Ng , n i thuy n Vua c p b n m i khi du hành Ngũ Hành Sơn. Nay b n x a không còn nh ng c nh chùa Quan Âm ng i ta v a tìm th y m t c t lim neo thuy n ngày x a. Ngay d i chân ng n Kim Sơn có m t hang đ ng dài h n 50m, r ng g n 10m, cao kho ng 10 - 15m. L i vào đ ng là nh ng b c đá t nhiên, bên trong là nh ng l p th ch nhữ bám vào vách núi t o thành hình t ng Quan Th Âm B Tát, cao b ng ng i th t r t thanh tú. T ng th ch nhữ này còn sinh đ ng h n nh m t l p nhữ đá l p lánh nh d i kim tuy n ph t b vai đ n gót chân t ng. D i chân t ng là m t con r ng đang cu n mình gi a nh ng làn sóng. Đ c bi t, phía sau B Tát còn có m t hình t ng nh h n trông nh Thi n Tài đ ng t và bên trái là hình chim Kh ng T c, hai cánh xoè r ng to kh p tr n đ ng. Có th nói đây là b c phù điêu tuy t m mà thiên nhiên đã ban cho Kim Sơn. Sau khi phát hi n ra đ ng (1950), hoà th ng Thích Pháp Nhãn đã cho m r ng l i vào đ ng và xây đ ng chùa Quán Th Âm. Chùa d a l ng vào ng n Kim Sơn, ngo nh m t ra khúc sông đ y hoa sen th m ngát. Hàng năm vào mùa l h i đ u xuân

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

(19/2 ÂL), chùa m h i l y tên là H i Quán Âm.

Cách Kim Sơn không xa là Hồ Sơn. Hồ Sơn rộng 2 ngàn m, có mặt đất nhô lên nối liền với nhau. Ngạn phía Tây gần Kim Sơn là Đòng Hồ Sơn, ngạn phía Đông là Âm Hồ Sơn. Đòng Hồ Sơn nằm trên bờ sông Cờ Cờ. Ngày xưa, khi Đà Nẵng và Hội An còn giao lưu bằng

Đu năm vi ng Ngũ Hành Sơn

Tác Giả: Đào Văn s u t m

Thứ Tư:, 03 Tháng 3 Năm 2010 16:12

đ ng thu , đ đây có m t ngã ba sông, ghe thuy n qua l i vô cùng t p n p. Trên s n núi phía Tây, m t h ng v phía B c, đ i di n v i Kim Sơn có 3 ch Hán r t to đ c kh c vào vách đá 'Đ ng Ho Sơn'. Trong núi Đ ng Ho Sơn có các hang và chùa Ph Sơn Đà. Âm Ho Sơn n m phía Đông, g n đ ng đi H i An, chóp núi nhô cao. Sơn núi có nhi u th đá n m nghiêng và ch y ngang t o thành lát c t. Cây c i m c xen dày các k đá, m m núi phía đông còn có m t hang đá thông t s n phía nam ra s n phía b c.

Ngũ Hành Sơn đ c ví nh hòn non b kh ng l gi a lòng thành ph Đà Nẵng, không nh ng là bi u t ng văn hoá trong tâm th c c a m i ng i con quê h ng Qu ng Nam - Đà Nẵng mà còn là đ m đ n h p d n c a du l ch Mi n Trung - con đ ng di s n.